

dneh vsa pri kraju. Ta stroj je še tem večja dobrota, ker nam ob enem žito tudi osnaži plev in zeli. Treba ti je le samo podstavljati vreče in nositi čisto zrnje v žitnico. Te mlatilnice imajo le samo to napako, da nam zmeljejo slamo, da ni za šope. Kdor ima slamnate strehe ter mlati z mlatilnico, temu kažejo strehe vedno gola rebra. Tem boljša pa je takšna slama za steljo in krmljenje.

(Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 29. maja v Poličanah (za svinje) in na Ptujski gori. Dne 31. maja v Rečici, pri Sv. Lovrencu v Puščavi, v Poličanah in Cirkovcih. Dne 3. junija v Artičah in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Ptuja. (Kmetijsko bralno društvo) v Krčevini pri Ptuj je priredilo v nedeljo, dne 16. maja v prostorih g. Blaža Vindiš-a na Štukih svojo društveno veselico. Čeravno je isti dan nemilo deževalo, vendar se je zbralo še precejšnje število društvenikov in tudi gostov; s posebnim veseljem omenjam častite goste iz Vurberga. Krčevina kazala je svoje narodno lice. Opazili smo več narodnih zastav na sosednih hišah. Društveni predsednik, g. Zupančič, je pozdravil vse navzoče, posebno pa kmetijskega potovalnega učitelja g. Ivana Belé-ta, kateri se ni ustrašil vzli slabemu vremenu priti. Na to prevzame g. Ivan Belé besedo, ter v jedrnatem govoru podučuje poslušalce, kako se ima vzgajati sadno drevje. Opozarjal je na razne napake ter svetoval pripomočke, kako je odstraniti razne bolezni in druge škodljive prikazni. Z veliko pozornostjo so sledili navzoči podučljivemu govoru. Predsednik se gospodu poročevalcu pristrčno zahvali s srčno željo, da kmalu zopet pride s podučljivim govorom. Društveni tajnik, gospod Šentjure, je ognjevit dekamoval balado »Anka«. Temu je sledila prosta zabava s petjem, pri koji se je sprožilo več navdušenih in umestnih napitnic. Končno pa še bodi našemu vrlému krčmarju, g. Vindiš-u, iskrena hvala izrečena, ker nam je po stari navadi prav dobro postregel s pijačo in jedili.

Z Zdol pri Kozjem. (O naših razmerah.) gospod urednik, bi Vam po dolgem molčanju lahko mnogo poročal, pa za danes naj zadostuje le nekoliko vrstic. V nedeljo, dne 9. maja popoldne je sklical posestnik A. Z. občinski »komisjon«, ki se je tudi vršil med njegovim in mejaševim vinogradom. Izbrala se je bila cela procesija mož, kakor da bi šli nad Turka. Eden mož je vzel v roke »mapo«, drugi špago itd. ter urno se začne prepir in letanje po vinogradu gor in dol, da je bilo joj! Tako se je ta sveti Gospodov dan onečastil z nepotrebnimi prepiri. Može, to ni lepo, ampak naravnost pregrešno! — Kar se dozdašnje letine tiče, nam kaže tako-le: Ozimna setev nam prav lepo kaže. Sadno drevje nam prav malo obeta. Koruza in krompir smo prav lahko posejali. Sneg je bil dne 12. maja le nekoliko pobelil, a hvala Bogu, škode ni nobene napravil. Vinska trta, kolikor je še je, še koj lepo kaže, samo ljubi Bog nas obvaruj raznih uim! — Še nekaj mi leži na srcu, namreč oni dopis z Zdol pri Kozjem v 4. šte. »Slov. Gosp.« Prav lepo prosim onega g. dopisnika, naj mi pismeno naznani, zakaj je bil oni zagovor prejšnjega g. župana? Do pičice je bil resnično pisan dopis v 49. šte. »Slov. Gosp.« l. l., le v 1. št. t. l. je neresnična vrstica o nemškem pečatu, ki je zdaj res slovenski, zato bodi izrečena pa hvala!

Iz Središča. (Vabilo k podučnemu zborovanju.) Tukajšnje bralno društvo »Edinost« priredi

dne 27. maja, na Križevu po popoldanski službi božji v šolskem poslopju podučni shod s predavanjem o strupeni rosi ali peronospori ter o načinu, kako se ta bolezen zabranjuje. To vprašanje, o katerem bode razpravljal učitelj in vinogradni gosestnik g. Ant. Kosi, je prav sedaj na mestu in želeti bi bilo, da se zborovanja udeležijo vsi vinogradni posestniki iz okolice pa tudi viničarji, posebno še zaradi tega, ker bode, kakor slišimo, gospod poročevalec marsikaj tudi praktično razkazoval, na pr. kako se pravilno nareja bakreno-apnena mešanica, kako se vé, kedaj je primešanega dovolj apna itd., kar je gotovo velike vrednosti za vsacega vinorejca. Po predavanju bode prosto razgovarjanje o tem predmetu, pri kateri priliki bode lahko vsakdo stavil vprašanja, oziroma tudi svoje izkušnje izrekel. Posestniki in posestnice! Pridite v prav obilnem številu, da bode zborovanje prav zanimivo in živahno! K shodu, ki se prične s primerno pesmijo domačega pevskega zbora (»En hribček bom kupil, bom trte sadil«) ima vsakdo prost vstop in je dobro došel!

Iz Makol. (Naša slavna posojilnica), koje načelnik je veleč. gosp. Mihael Lendovšek, naš deželni poslanec, je daleč okrog na najboljšem glasu. Deluje z malim dobičkom v blagor ljudstva v pravem pomenu besede. Razen tega pa daruje mnogo v razne dobrodelne namene. Domači šoli pomaga vsako leto z lepimi svotami. Tako je tudi letos določila 30 gld. za knjige ubogim šolarjem. To je vsekakor hvalevredno ravnanje in reči moramo le: Bog daj naši domovini mnogo takih posojilnic, kakor je makolska!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. K presvetlemu cesarju pojde posebna deputacija dunajskega mestnega sveta s prošnjo, naj vladar odpravi jezikovne naredbe za Češko in Moravsko, katere so nemško ljudstvo toliko razburile. Kakor znano, govorijo naš presvetli cesar vse avstrijske jezike. Ali torej ni prav, da se Nemec, ako hoče med Slovani biti cesarski uradnik, naj nauči dotičnega jezika?

Češko. Mladočeški poslanci so dosegli, da se ne uvedejo izvrševalni predpisi o jezikovni naredbi. — V Libercu so pri občinskih volitvah bili izvoljeni sami prusaki.

Štajarsko. Lipniški okrajni zastop se je izrekel zoper jezikovno naredbo za Češko in Moravsko, grajal nemške konservativne poslance ter zahteval, naj se prelat Karlon, ki je poslanec lipniškega okraja, odpove poslanstvu. Le počasi! Liberalci in nacionalci ga niso izvolili.

Koroško. Oni dan je obiskal slov. velikovško šolo deželni predsednik, Schmidt-Zabierow. — V slov. Vetrinju so blagoslovili novo šolo, seveda nemško. Kri-vica! — Koroška hranilnica ni hotela posoditi slov. kmetu denarja, ker je pri banki »Slavija« zavarovan. Grda nemška prenapetost!

Kranjsko. Občinski svet ljubljanski je soglasno sklenil resolucijo, s katero pozdravlja jezikovno naredbo za Češko in Moravsko, ter izreka nado, da bo vlada čim prej zagotovila slovensko uradovanje po onih pokrajinah, koder prebivajo Slovenci. Slovenski občinski zastopi, čemu še spite? Takoj posnemajte belo Ljubljano!

Primorsko. V Gorici se Slovenci jako strogo drže gesla »Svoji k svojim!« Izvrstno! Le s tem geslom bodemo prišli do živega svojim političnim nasprotnikom. — Rovinjsko sodišče je obsodilo 10 Hrvatov zaradi iz-

redov pri državnih volitvah. Čudno, da je gosposka imela takrat skoro samo na Slovence in Hrvate oči obrnjene!

Hrvaško. Dozdaj je v sabor izvoljenih 57 vladnih pristašev ali Madjaronov, 25 poslancev zedinjene opozicije, 2 Frankovca in 2 divjaka. Opozicija, kjer so pravi hrvaški domoljubi, je letos dosegla velike uspehe, kar nas Slovence močno veseli. Žal, da je prišlo tu in tam do izgrediv. V Bošnjakovcih so vojaki ustrelili 29 oseb, 58 pa težko ranili.

Ogersko. Poganjanja med našo in ogersko vlado gledé skupnih stroškov so brezuspešna. Madjari ne odjenjajo, ker vedo, da naši vladi nemški prenapetneži delajo velike preglavice. — Porotne sodbe se v kratkem uvedejo; toda porotnik more le oni biti, ki zna madjarski. Slovaki, Srbi, Nemci in Rumuni, za vas ne Ogerskem ni pravice!

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so te dni izdali zopet krasno okrožno pismo in sicer o češčenju Boga sv. Duha. V sklepu opominjajo vernike, naj opravljajo pred Binkoštni devetdnevnicjo na čast Bogu sv. Duhu.

Nemško. V državnem zboru je bil vsprejet pri posvetovanju o novi društveni postavi Rückert-ov predlog, naj se dovolijo med političnimi društvi zveze. Take zveze so pri nas strogo prepovedane, in ker se v Nemčiji toliko bojé socialistov, zato bode zvezni svet gotovo ta predlog zavrgel.

Turško. Na željo ruskega carja je sultan sklenil 17dnevno premirje z Grki. Turčini pa s tem niso zadovoljni, da se je njih vladar udal krščanskemu vladarju, ampak sovraštvo do kristjanov se med Turki od dne do dne bolj širi.

Grško. V Tesaliji se Turki hočejo popolnoma udomačiti. Začeli so celo ljudsko štetje. Toda evropske vlade ne bodo dopustile, da Grška zgubi vso Tesalijo, ampak le nekaj ozemlja. Tudi bode Grška morala plačati Turčiji vojno odškodnino, boja 75 milijonov frankov. — V Atenah je ljudstvo sila razburjeno; bati se je krvave ustaje.

Kreta. Grška narodna skupščina se v kratkem snide. Bržčas takrat proglasi zedinjenje Krete z Grško. — Odkar so grški vojaki Kreto zapustili, imajo roparji zlate čase, kristjani pa so reveži, ker evropski vojaki stražijo samo Turke po mestih.

Špansko. V javni seji senata ali državnega zbora je minister vnanjih del, vojvoda Tetuan, napadel liberalnega senatorja Comaksa, ga prijel za vrat in mu dal par zausnic. Ker se minister Tetuan ni odpovedal svoji časti, zato se liberalci nočejo udeleževati sej, dokler jim ministerstvo ne dá zadoščenja.

Za poduk in kratek čas.

Črtice s potovanja v Rim.

(Piše Fr. K.)

V Rimu sem maševal samo v cerkvi St. Maria dell' Anima, ker mi je ta bila najbližja; saj so vsa rimska tla premočena s krvjo sv. mučencev. Ko sem torej bil na na velikonočno nedeljo odmaševal, peljal sem se v Vatikan k maši papeža Leona XIII., kakor sem to opisal v črticah beli teden.

Ne bil bi rimski romar, ako se ne bi udeležil odpustkov, katere oni dobijo, ki od enih večernic do drugih obiščejo sedmere glavne cerkve rimske in ondí nekoliko molijo. Ker sva s prijateljem v ta namen obiskala v soboto večer cerkvi sv. Pavla in sv. Boštjana,

obiskala še sva na Veliko nedeljo dopoldne te-le glavne cerkve: sv. Petra, Marije-Snežne, sv. Janeza v Lateranu, sv. Križa v Jeruzalemu in sv. Lovrenca.

Na velikonočno nedeljo popoldne smo se napotili v zavod Germanikum. Tje gredé smo se pomudili v dominikanski cerkvi St. Maria sopra Minerva in sv. Ignacija, kjer je grob sv. Alojzija in sv. Janeza Berhmansa. V Germaniku smo se dalj časa pomenkovali s Slovencem dr. Mih. Opeko, ki je že mnogo pisal o Rimu v Mohorski koledar, in z Medjimurcem dr. Lončaričem. Večer smo se vračali po glavnih rimskih ulicah, imenovanih korso, kjer je drdrala kočija za kočijo.

Velikonočni ponedeljek v Rimu ni praznik, odpravil ga je svoje dni Napoleon I. Dopoldne smo šli na velikansko kupolo cerkve sv. Petra. Kdor si hoče nekoliko predstavljati velikost cerkve sv. Petra, mora se na kupolo potruditi. Potem smo šli v Vatikan, da si ogledamo vatikansko galerijo ali zbirko slik. Najlepše slike vseh časov so slike Rafaela, takozvane njegove stanze in loggie. Pinakoteka ali posebna zbirka raznih slik pa je bila zaprta zaradi konsistorija ali zbora kardinalov.

Tudi smo pregledali muzej vatikanski. Kaj pa je to? Tukaj vidiš kipe ali statuže, posode in okraske iz paganskih in prvih krščanskih časov. Iz poganske dobe sta najimenitnejša kipa Apolon belvederski in Laokon. Na papežev vrt, ki je tako velik, kakor pol mariborskega mesta, bi radi šli, pa je bil zaprt, pač pa smo si ogledali vse papeževe kočije, ena lepša od druge. Kaj da zdaj rabijo samo ono, s katero se po vrtu vozijo!

Popoldne smo se pa vozili gledat Kalistovih katakomb, južno od Rima, ob cesti via Appia. Bili smo pod zemljo pol ure; ako bi hoteli prehoditi vse te votline, kjer so pokapali prvi kristjani, morali bi hoditi več ko 50 dni. Potem še smo šli obiskat starorimskih razvalin in sicer koloseja ali gledališča, kjer so divjim zverinam metali v prvih krščanskih časih sv. mučence, ljudstvo pa je to radostno gledalo, nadalje forum ali trg, kjer se je pletla vsa politika starih Rimljanov, Mamertinsko ječo, kjer sta nekdanj zdihovala apostola-prvaka, sv. Peter in sv. Pavel, in kapitól, kjer še je zdaj mestna hiša ali »rotovž«.

Na beli torek zjutraj smo si ogledali Panteon, ne ker je ondí pokopan kralj Viktor Emanuel, ampak ker ta cerkev nima para na vsem svetu. Oken nič nima, ampak vsa cerkev, ki je jako lepa, je velikanska kupola in na vrhu je odprtina, od koder pride svetloba, pa tudi dež. V cerkvi Gesú, kjer je grob sv. Ignacija Lojolanskega, smo bili pri novi maši koptovskega duhovnika, nato še smo jo mahnili na kapitól v cerkev M. B. in Ara coeli, kjer je čudežni kip Jezuščekov (St. Bambino), potem v cerkev sv. Andreja della valle in M. B. »Chiesa nuova«, kjer je pokopan sv. Filip Nerij, apostol rimski. Temu sva se priporočila, naj bi se srečno vrnila domov; kajti že opoldne na beli torek sva se iz Rima odpeljala proti domu, z namenom: Če je božja sv. volja in če bode za čim, še pojdeva v Rim!

Smešnica. A.: »Grki so v vojski res vedno bežali pred Turki«. — B.: »Ni drugače mogoče, ker so imeli tako izvrstne učenike«. — A.: »No, kdo jih je učil bežati?«. — B.: »Italijanski prostovoljci, ki so celó z brzovlakom pobegnili, zagledavši turške brke in hlače!«

Razne stvari.

Domače. (Iz Rima.) Mil. knezoškof so dne 22. maja dopoldne obiskali kardinale Ledochovskega, Stein-